

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZEW.422.14.2016.ES

Warszawa, 23 marca 2016 roku

**Pan
Witold Waszczykowski
Minister Spraw Zagranicznych**

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Dziecka bada problem¹ dysproporcji w podziale środków przeznaczanych na edukację polskich dzieci w szkolnych punktach konsultacyjnych oraz w szkołach społecznych. Z poczynionych ustaleń wynika, że sprawa była przedmiotem dyskusji podczas: spotkań Rady Oświaty Polonijnej, Światowych Zjazdów Nauczycieli Polonijnych w Ostródzie, konsultacji społecznych Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Edukacji Narodowej, sympozjów Polskich Macierzy Szkolnych, Kongresu Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie. Postulowano wówczas wprowadzenie zmian systemowych umożliwiających stopniowe uspołecznienie szkolnych punktów konsultacyjnych i wprowadzenie proporcjonalnego wsparcia dla wszystkich szkół. Nie osiągnięto jednak porozumienia. W ocenie Prezesa Polskiej Macierzy Szkolnej w Irlandii niesprawiedliwy podział pomocy materialnej ze strony resortu edukacji spowodował zamknięcie wielu nowych polskich szkół w Irlandii, co powoduje, że wiele polskich dzieci przestaje mówić, czytać, pisać, myśleć w języku ojczystym.

Minister Edukacji Narodowej², odnosząc się do wystąpienia Rzecznika Praw Dziecka w powyższej sprawie, poinformował o wiodącej roli Ministra Spraw Zagranicznych w polityce Rządu RP wobec Polonii i Polaków, informując o własnych działaniach podejmowanych – we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych – na rzecz Polonii i Polaków za granicą.

---

¹ ZEW.441.1558.2015.ES

² DSWM-WOPG.086.59.2015.BT

Powołując się na ww. wystąpienie do Ministra Edukacji Narodowej, do Rzecznika Praw Dziecka zwrócił³ się Zarząd Stowarzyszenia Polonijnego Razem, wskazując, że rażąca dysproporcje w finansowaniu edukacji występują nie tylko w Irlandii. Rzecznika poinformowano, że w Japonii – oprócz Polonijnej Szkoły Sobotniej i Klubu Malucha (prowadzonych przez ww. Stowarzyszenie) – funkcjonuje Szkoła polonijna im. Janusza Korczaka przy Ambasadzie RP w Tokio. Obie szkoły mają status szkół społecznych, lecz jak wskazano – dysproporcje w podziale środków są dużo większe niż w Irlandii. Uzasadniając to twierdzenie odwołano się do danych z lat 2012-2015 (Szkoła im. J. Korczaka przy Ambasadzie RP w Tokio otrzymała 2 124 473 jenów, czyli ponad 94% środków, pomimo mniejszej liczby dzieci, podczas gdy Klub Malucha i Polonijna Szkoła Sobotnia przy Stowarzyszeniu Polonijnym RAZEM w tym samym czasie otrzymały łącznie 137 000 jenów).

Stowarzyszenie Polonijne RAZEM, przedstawiając zakres podejmowanych działań, poinformowało Rzecznika, że systematycznie wspiera polskie i polonijne dzieci w Japonii znajdujące się w trudnej sytuacji. Wskazano, że polskie dzieci – ze względu na różnice w wyglądzie i charakterze – czują się często izolowane przez dzieci japońskie. Wiele z nich ma z tego powodu problemy z identyfikacją. Czasami są też obiektem przemocy ze strony japońskich rówieśników. Biorąc powyższe pod uwagę – Stowarzyszenie postrzega przyjęty sposób podziału środków jako rażącą niesprawiedliwość i sygnalizuje, że prowadzenie tak potrzebnej w polskim środowisku szkoły polonijnej bez stabilnego i rozsądnego finansowania jest niezmiernie trudne.

W związku z powyższym, na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 2 oraz 10a ust.1 *ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka* (j.t. Dz. U. z 2015, poz. 2086), zwracam się do Pana Ministra o zbadanie przedstawionego problemu i zajęcie stanowiska w sprawie, w tym udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy w toku zadań realizowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, analizowano zjawiska i procesy zachodzące w środowiskach Polonii i Polaków za granicą (i z jakim skutkiem), w celu dostosowania polityki edukacyjnej Państwa do potrzeb tych środowisk?
2. Czy środowiska polonijne zgłaszały problem dysproporcji w podziale środków przeznaczanych na edukację polskich dzieci w szkolnych punktach konsultacyjnych oraz w szkołach społecznych?

---

³ ZEW.441.1679.2015.ES

3. Jakie wnioski wynikają z analizy problemu oraz czy obecne uregulowania odpowiednio zabezpieczają prawidłowy podział środków?
4. Czy planowane są działania ukierunkowane na wprowadzenie zmian w systemie, w celu proporcjonalnego wspierania wszystkich szkół?

→ wypracowanie ocen
Marek [signature]